

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/117-1/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

260/2019. (X. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. március 28-án –ügyvéd útján előterjesztett **panaszát** a 2019. október 29-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos jogi képviselője beadványában előadta, hogy a 9 éves panaszos, édesanyja és édesanyja élettársa 2018. március 8-án a lakóhelyükön tartózkodtak, aludtak. Este 22 óra körüli időpontban az élettárs az ajtóhoz lépett, hogy kinyissa, mert kopogtak. Amint kinyitotta, nagyságrendileg 6 rendőr és a Terrorelhárító Központ (TEK) kb. 4 fegyverrel és golyóállómellénnyel felszerelt munkatársa lépett (rontott) a lakás szobájába. Ez a szoba egy nagyságrendileg 20 m²-es egybefüggő terület. Az élettársat az intézkedő rendőrök a falhoz állították hátracsavart kézzel. Az édesanya és a panaszos az ágyon maradtak. A panaszos nem ébred fel, fejét az édesanyja letakarta.

A rendőrök és a TEK munkatársai közül néhányan az élettárs előállítását hajtották végre, amely intézkedés érdekében az élettársat a helyszínről elvitték. A lakásban az édesanya és a gyermek maradtak. A hivatalos személyek házkutatást hajtottak végre, kérdéseket tettek fel az

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

édesanyának a házkutatás fogatosítása érdekében. A kényszerintézkedés nagyságrendileg 2 órában keresztül tartott.

Ezt követően a rendőrök közölték, hogy az édesanyát előállítják a rendőrkapitányságra. A rendőrök megkérdezték, hogy az édesanya tud-e felügyeletet biztosítani a gyermeknek. Az anya közölte a rendőrökkel a gyermek apjának nevét és miskolci lakcímét. A telefonszámát pedig a mobiltelefonjából akarta megtudni, erre azonban a rendőrök nem biztosítottak lehetőséget. Tekintettel arra, hogy a hivatalos személyek ez alapján úgy ítélték meg, hogy a gyerek felügyelete helyben nem biztosítható, közölték az anyával, hogy a gyermeket is magukkal kell vinniük a rendőrkapitányságra. Az anya tiltakozása ellenére felszólították, hogy keltse fel és öltöztesse fel a gyereket.

Az anya a rendőri felszólításnak eleget téve felkeltette a gyermeket. A gyerek megijedt, hogy otthonában számos egyenruhás, fegyveres személy tartózkodik, érzékelte édesanyja aggodalmát is. A panaszos értetlenül állt a helyzet előtt, nem értette, hogy miért vannak a lakásban a rendőrök, TEK- esek, miért kell a rendőrkapitányságra menni, a másnapi iskolai kötelezettségére hivatkozott. A gyermeket felöltöztette az anyja.

A gyereket és anyját kivezették a rendőrök a rendőrségi gépjárműhöz oly módon, hogy előttük és mögöttük és ment 2-3 rendőr. A gyermeket és anyját a kocsiba ültették és a Budapest kerületi Rendőrkapitányságra vitték, ahová éjfél és hajnali fél 1 körül érkeztek meg. Itt a folyosón „helyezték el” őket, egy padra fekvé aludtak. A panaszt és az édesanyát sem tájékoztatták a gyermekkel vagy az anyával kapcsolatos várható eljárásokról, semmilyen kérdést vagy tájékoztatást nem intéztek hozzájuk. Sem az anya, sem a panaszos gyermek nem kapott semmilyen ellátást, nem is kérdezték meg tőlük, hogy igénybe vennének-e valamilyen ellátást.

2018. március 9-én hajnali fél 6 körüli időben egy rendőr azt javasolta az anyának, hogy mondja azt, hogy a gyermeknek nincs más törvényes képviselője, így őt sem veszik majd őrizetbe és közösen elmehet a gyermekével. Ezért az anya azt állította, hogy nincs a gyerekeknek más törvényes képviselője. Ezt követően közölték vele, hogy a gyermeket gyermekotthonban fogják elhelyezni. A panaszos gyermeknek és anyjának pár másodperce volt, hogy elbúcsúzzon egymástól. Az anyával később nem közölték, hogy gyermekét hova vitték. Az anyát kihallgatását követően őrizetbe vették, amelyet 2018. március 10-én szüntették meg. Az anya a gyermekkel kapcsolatos eljárásról semmilyen írásos dokumentációt nem kapott kézhez.

A gyermek apját - akiről a lakásban intézkedő rendőrök tudomással bírtak - a gyermekkel kapcsolatos eljárásokról nem tájékoztatták. Az anya szabadlábra helyezését követően az őrizete helyszínéül szolgáló Gy. utcai fogdából a kerületi Rendőrkapitányságra ment, itt kapott tájékoztatást arról, hogy gyermekét a Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (TEGYESZ) A. utcai gyermekotthonában helyezték el, ahonnan azonban - a hétvégére való tekintettel - csupán 2 nappal később, 2018. március 12-én bocsátották el a gyermeket.

A jogi képviselő előadta, hogy a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 15. § (2) bekezdése kimondja, hogy ha az előállított személy a lakásából szállítják el, akkor a hátramaradt gyermekről történő gondoskodás érdekében a rendőr intézkedik. A Szolgálati Szabályzat e szakasza alapján egyértelmű, hogy a gondoskodást elsősorban a helyszínen kell biztosítani, ha ez nem oldható meg, akkor kell a gyermek - jelen esetben - intézetbe utalásáról kell gondoskodni vagy karitatív

szervezetet felkeresni az ellátásra.

E jogszabályhely alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az előállított személy után hátramaradó kiskorú gyermek elhelyezéséről kétféleképpen gondoskodhat a rendőrség: vagy otthonában felügyelet biztosításával, ennek hiányában pedig gyermekotthon vagy karitatív szervezet szolgáltatásának igénybevételével. Ebből következik az is, hogy a gyermek rendőrkapitányságon történő elhelyezése nem jogszerű. A fent leírt történeti tényállás alapján nem kétséges, hogy a gyermekkel szemben jogsértő eljárást alkalmaztak a rendőrök, amikor jogalap nélkül személyes szabadságát elvonva gyakorlatilag előállították a rendőrkapitányságra.

A tényállásból az állapítható meg, hogy a panaszossal szemben - a gyermekvédelemnek való átadásáig - ugyanúgy jártak el, mint édesanyjával szemben, akit előállítottak (majd később őrizetbe vették). A rendőri intézkedés megkezdését követően tehát a panaszost fogva tartották, a rendőri intézkedés kezdetétől fogva a gyermekvédelemnek történő átadásáig. A panaszos gyermek a rendőrkapitányságra történő szállításáig a rendőrök rendelkezése alatt állt, nyilvánvalóan az ő utasításainak kellett, hogy megfeleljen, felügyeletük alól szabadon távozni vagy más formában segítséget kérni nem tudott.

Nyilvánvaló az is, hogy a panaszossal szemben az előállítás feltételei nem álltak fenn. Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése határozza meg, hogy milyen esetekben állítja, illetve állíthatja elő az állampolgárokat a rendőr. Egyértelmű azonban hogy a panaszossal szemben egyetlen törvényi előállítási ok sem állt fenn.

Nem lehet szó továbbá arról sem, a rendőrség a Szolgálati Szabályzat 29. § (2) bekezdésében foglaltak alapján járt el, hiszen annak ténybeli feltétele (hogy a kiskorú magát a szülői felügyelet alól engedély nélkül kivonta) nem állt fenn, így az előállításra e jogszabályhely alapján sem kerülhetett sor jogszerűen.

Tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben gyakorlatilag rendőri intézkedést alkalmaztak, amelynek során vele szemben jogszerűtlen, szabadságelvonó szankciót alkalmaztak, sértette emberi méltóságát, továbbá nyilvánvalóan sérült a mozgásszabadsághoz fűződő joga.

A panaszos elhelyezésének körülményei - hogy egy padon kellett aludnia a rendőrkapitányság folyosóján - ugyancsak sértették emberi méltósághoz való jogát. Ezt súlyosbítja, hogy a gyermek semmilyen tájékoztatást nem kapott a vele kapcsolatos intézkedésekről és eseményekről és - a rendőri tájékoztatás hiánya miatt - édesanyja sem volt olyan helyzetben, hogy az elmaradt rendőri tájékoztatást valamilyen módon pótolni tudta volna. A tájékoztatás hiánya miatt kialakult helyzet a panaszos bizonytalanságát, kiszolgáltatott helyzetét tovább fokozta, amely ugyancsak hozzájárult emberi méltóságának sérelméhez. Ezt tovább erősítette, hogy a panaszoshoz az eljárás tartama alatt senki nem szólt semmit.

Sérült a panaszos családi élet tiszteletben tartásához fűződő joga is annak következtében, hogy sem őt, sem édesanyját nem tájékoztatták a lefolytatott és várható eljárásokról, azok lehetséges kimenetéről. Ennek következtében a gyermek nem kaphatta meg édesanyjától a neki járó és biztosítható gondoskodást. A panaszos édesanyja a gyermek elvitelét követően több alkalommal, több rendőrtől kérdezte, hogy hová vitték a gyermekét. Kérdéseire azonban semmilyen szóbeli vagy írásos tájékoztatást nem kapott. A tájékoztatás elmaradása - álláspontunk szerint - közvetett formában a gyermek családi életéhez való és tisztességes eljáráshoz való jogát is sértette.

A rendőrök - a fent leírtak szerint - nem tettek eleget tájékoztatási és segítségnyújtási kötelezettségüknek sem, a gyermeket semmilyen formában nem próbálták (legalább) a kialakult helyzetben védelmezni, a gyermek legfőbb érdekét (best interest of the child) figyelmen kívül hagyták, ezért sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben kvázi előállításra került sor, a Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdése, továbbá a rendőrség alapvető segítségnyújtási kötelezettsége alapján is a személyi szabadság elvonása első 5 óráját követően a fogvatartott személy számára étellemezést kell biztosítani. A rendőri intézkedés megkezdése és a gyermek kiadása közötti időtartam alatt azonban sem a panaszost sem az édesanyját nem kérdezték meg arról, hogy kér-e étellemet, és ők nem is kaptak étellemet.

Megítélésünk szerint aggályos, hogy a panaszost és/vagy édesanyját nem tájékoztatták az előállítás várható hosszáról, illetve hogy az előírt időtartam lejártakor (amennyiben lejárt) nem érdeklődtek arról, hogy igénybe kívánják-e venni az étellemezést. E mulasztás sértette a panaszos emberi méltósághoz és egészséghez fűződő jogát.

Meglátásunk szerint a rendőrség azon eljárása, melynek eredményeként a 9 éves gyermeket gyakorlatilag fogva tartották sérti a nemzetközi szerződésekben és hazai jogszabályokban foglalt alapvető elvet, mely szerint valamennyi eljárásban tiszteletben kell tartani a gyermek legfőbb érdekét. Emellett kifejezetten sérti a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény egyes rendelkezéseit, különös tekintettel az 1. és a 11. §-okban megfogalmazott általános védelmi elvet.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A rendőrség által megküldött parancsnoki kivizsgálás rögzíti, hogy a bűnügyi felderítői tevékenység során hatóság tudomására jutott, hogy a B. várs, B. L. utca * szám alatti lakóépületben kábítószer terjesztéssel kapcsolatos bűncselekményeket követnek el. Az információ ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy a lakóépülethez több olyan személy érkezik, akik a lakóház előtt álldogálnak, majd kis idő elteltével valaki ezen személyeket a kapun beengedi és 4-5 perc elteltével ezen személyek a lakóépületből sietősen eltávoztak. Az adatgyűjtés során beszerzett információk megalapozták a 2012. évi C. törvény 176.§. (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdése szerint minősülő kínálással, átadással, forgalomba hozatallal elkövetett kábítószer-kereskedelem büntett elkövetését. A rendőrség ezen információk birtokában elfogták a kábítószer terjesztőket (ezen terjesztők nem a panaszban szereplő személyek).

A terjesztők és a fogyasztók elszámoltatása során adat merült fel arra vonatkozóan, hogy a kábítószer vásárolni szándékozó kábítószer-fogyasztók az alagsori lakásokhoz tartozó 3 ablak közül a középsőn (a panaszos és édesanyja lakása), kopogtattak, majd kis idő elteltével az ablakhoz hajolnak és a bent lévő szőke hajú nőtől kábítószer vesznek át. A fent említett terjesztők elfogása során további adat merült fel arra, hogy a terjesztők közvetlen szomszédságában lakók (panaszos édesanyja és társa) is árulnak kábítószer, így alapos gyanú

merült fel arra vonatkozóan, hogy a lakóházban más lakásban is folyik kábítószer-kereskedelem.

Ezt követően hatóságunk tagjai a szomszédos alagsor *-es számú lakásban is megjelentek, ahol intézkedés alá vonták az ott lakó A. M.-t és élettársát, akire a tanúk által adott személyleírás teljes mértékben ráillett így velük szemben is alapos gyanú merült fel, hogy a 2012. évi C. törvény 176.§. (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdése szerint minősülő kínálással, átadással, forgalomba hozatallal elkövetett kábítószer-kereskedelem büntett követek el. Ekkor vált világossá a rendőrség számára, hogy a fenti, lakóépületben közvetlenül egymás szomszédságában két kábítószer elosztóhely működik és az előállított fogyasztók két különböző helyen vásároltak.

Ezek után a rendőrség a fenti lakásokban házkutatást foganatosított, amely során mindkét lakásban kábítószergyanús anyagokat, nagyobb mennyiségű készpénzt foglaltak le. A fezt. 7. szám alatti lakásban hatóságunk tagjai lefoglaltak továbbá a kábítószer méréséhez használt digitális mérleget, a kábítószer porciózásához használandó 215 db önzáró nejlon tasakot.

A panaszos édesanyjával szembeni rendőri intézkedés nevezett személy elfogásából és előállításából, a vele szembeni házkutatásból, nevezett gyanúsítottként történő kihallgatásából, nevezett őrizetbe vételéből, bűnügyi nyilvántartásba vételéből, előállító helyiségben történő elhelyezéséből, majd rendőrségi fogdára történő átkíséréséből állt.

A B. város, B. L. utca * szám alatti kábítószer-elosztóhely 2018. március 8-án 22 órakor történő felszámolását, a két nevezett személy elfogását 6 fő, a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság bűnügyi állományának hivatásos állományú tagja hajtotta végre. A 6 fő az elfogást civil ruhában, rendszeresített védőfelszerelésben, lövedékálló mellényben, taktikai mellényben, könyökvédő és térdvédő protektorban hajtotta végre. A mellényeken elől és hátul „Rendőrség”, illetve „Police” feliratok láthatóak, a mellények elején az intézkedés során el volt helyezve a rendőrök rendfokozatát jelölő rendszeresített rendfokozati jelzés és azonosítószámukat jelölő hímzett azonosító, továbbá a BRFK állománya számára rendszeresített állományjelző. A fenti akcióban az intézkedő rendőrök mindegyikének a szolgálati igazolványa a rendőrségi ruházati szabályzatnak megfelelően jól láthatóan, civil ruházatukon és a védőfelszereléseken kívül el volt helyezve (nyakba akasztható szolgálati igazolvány tartón).

A fenti létszám a két fő elfogására, a személyek biztosítására és a lefolytatandó nyomozati cselekmények megtartására, és a fenti intézkedések biztosítására lett tervezve, a rendőrségi taktikai alapelvek alapján ezen intézkedés végrehajtása hat főnél kisebb egységgel nem volt biztonságosan végrehajtható.

Mivel az intézkedés során megállapítást nyert, hogy az adott ház földszintjén még további 4 garzonlakás valamint közös helyiségek találhatóak, amelyek mindegyikében tartózkodtak további személyek, és az ott lakók egymással jó viszonyt ápoltak, tartani lehetett az intézkedés alá non vont személyek hangulatváltásától és ellenségesse válásától, az intézkedést lefolytató rendőrökkel szemben, ezért megerősítő rendőri erő alkalmazása vált szükségessé. A megerősítő rendőri erő 22 óra 15 perckor érkezett a helyszínre a Készenléti Rendőrség VI. Bevetési Osztályának 1. Alosztályából 7 fő. A megerősítő erő helyszínbiztosítást és a megtartott nyomozati cselekmények biztosítását hajtotta végre. A megerősítő erő a rendszeresített szolgálati egyenruhában és szolgálati felszereléssel volt ellátva.

A feltalált bűncselekmény elkövetésére utaló tárgyak és anyagok miatt helyszíni szemle megtartása vált szükségessé, így a helyszínre 22 óra 50 perckor helyszíni szemlebizottság érkezett 1 fő szemlebizottság vezető és 1 fő bűnügyi technikus részvételével.

A fenti helyszínen fogantatosított rendőri intézkedés során a Terrorelhárítási Központ munkatársai nem voltak jelen.

A fenti lakásnál az intézkedés megkezdésekor a rendőrség tagjai kopogtattak, majd magyar és angol nyelven is közölték, hogy rendőri intézkedés folyik, illetve felszólították a lakásban tartózkodó személyeket, hogy a lakás ajtaját nyissak ki. A lakás ajtaját a panaszos édesanyjának az élettársa nyitotta ki, akit az általa beszélt angol nyelven tájékoztattuk az intézkedés okáról, illetve céljáról, továbbá a megtartandó nyomozati cselekményekről és a személyét érintő intézkedésekről. A lakásban tartózkodó a panaszos anyja magyar nyelven kapott tájékoztatást az intézkedés okáról, illetve céljáról, továbbá a megtartandó nyomozati cselekményekről és a személyét érintő intézkedésekről. A férfival szemben kényszerítőeszköz, bilincs került alkalmazásra, mivel szemmel láthatóan idegesen kezdett viselkedni és menekülési útvonalat keresett, a panaszos édesanyjával szemben kényszerítőeszköz nem került alkalmazásra, mivel magatartása, viselkedése ezt nem indokolta. A fenti lakásban tartózkodott még egy gyermekkorú személy, a panaszos, aki a fent leírtak során, majd később a házkutatás során is végig aludt. A panaszos édesanyja jelenlétében hatóságunk tagjai lefolytatták a lakásban a szükséges nyomozati cselekményeket. A fentiek során a nő tájékoztatva lett arról, hogy hatóságunk bünyügyi őrizetbe veszi és indítványozza előzetes letartóztatását, amit tudomásul vett. A panaszos édesanyja a kérdésre, hogy tud-e mondani olyan személyt, aki a gyermekének, a panaszosnak a felügyeletét a helyszínen átveszi azt válaszolta, hogy nem tud, a gyermek apja Miskolcon tartózkodik, nem tud belátható időn belül Budapestre utazni.

A panaszos édesanyját tájékoztatták arról, hogy a gyermekkorú fia nem maradhat felügyelet nélkül és amennyiben nem tud erre megoldást találni, akkor a gyermeket ideiglenesen a rendőrség a területileg illetékes TEGYESZ A. utcai gyermekotthonában helyezi el, amit tudomásul vett.

A helyszínen megtartott nyomozati cselekmények befejeztével a panaszos édesanyja szintén beszállításra került a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra. A felügyelete alatt bekísérésre került a panaszos is, mivel a felügyelete máshogy nem volt megoldható. A panaszos édesanyja a gyermekkorúra tekintettel és annak felügyelete miatt a kapitányság épületében fizikálisán nem került elhelyezésre előállító helyiségben, a gyermekkorú miatt az előállító szintjére sem kerültek, hanem a kapitányság *. emeletén oldották meg az elfogott személy őrzését, figyelembe véve az őrzésbiztonsági szempontokat, valamint azt, hogy lehetőségük legyen leülni és legyen a közelben mosdó szükség esetére.

A panaszos édesanyjával szembeni nyomozati cselekmények csak kiskorú gyermekének (a panaszosnak) az említett gyermekotthonba történő átszállítását követően lettek lefolytatva a gyermek érdekében, az átszállítást a gyermek elhelyezésének ügyintézése előzte meg,

Az elfogott és előállított nő gyanúsítottként történő kihallgatására gyermekének elhelyezését követően, illetve az ügyben a releváns információval rendelkező tanú és bűntársainak kihallgatását követően volt lehetőség. A jegyzőkönyv felvétele 2018. március 9. nap 4 óra 47 perctől, 6 óra 17 percig tartott. Ekkor került kihirdetésre nevezett személynek az őrizetbevételi határozat is. A fentieket követően a személy bünyügyi nyilvántartásba vétele történt, majd elhelyezésre került hatóságunk előállító helyiségébe 06 óra 45 perckor. Az őrizetbe vett személy 2018. március 9-én 9 óra 03 perckor átszállításra került a BRFK Gy. utcai Központi Fogdájára.

2) A TEK válasza szerint a TEK állománya nem vett részt a panaszolt intézkedésben.

3) A rendőrség megküldte az édesanya előállításával kapcsolatos iratokat, ami szerint 6 óra 45 perckor helyezték el előállító helyiségben, 3 órakor nyilatkoztatták az élelmezésről.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos az Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és felelősség fejezetének IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való jogát, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a panasznak először azt a részét vizsgálta, amely szerint a panaszost is előállították a kapitányságra a rendőrök, majd pedig az édesanyja csak a szabadulása után két nappal tudta visszakapni a gyermekvédelemtől a gyermekét.

A panaszosi előadás szerint a rendőrök közölték, hogy az édesanyját előállítják a rendőrkapitányságra. A rendőrök megkérdezték, hogy az édesanya tud-e felügyeletet biztosítani a gyermeknek. Az anya közölte a rendőrökkel a gyermek apjának nevét és miskolci lakcímét. A telefonszámát pedig a mobiltelefonjából akarta megtudni, erre azonban a rendőrök nem biztosítottak lehetőséget. Tekintettel arra, hogy a hivatalos személyek ez alapján úgy ítélték meg, hogy a gyerek felügyelete helyben nem biztosítható, közölték az anyával, hogy a gyermeket is magukkal kell vinniük a rendőrkapitányságra. Az anya tiltakozása ellenére felszólították, hogy keltse fel és öltöztesse fel a gyereket. A jogi képviselő szerint ez a megoldás nem felelt meg az Rtv. előírásainak, ezért jogsértő.

A rendőri előadás szerint a panaszos édesanyja a kérdésre, hogy tud-e mondani olyan személyt, aki a gyermekének, a panaszosnak a felügyeletét a helyszínen átveszi azt válaszolta, hogy nem tud, a gyermek apja Miskolcon tartózkodik, nem tud belátható időn belül Budapestre utazni.

A panaszos édesanyját tájékoztatták arról, hogy a gyermekkorú fia nem maradhat felügyelet nélkül és amennyiben nem tud erre megoldást találni, akkor a gyermeket ideiglenesen a rendőrség a területileg illetékes TEGYESZ A. utcai gyermekotthonában helyezi el, amit tudomásul vett.

A helyszínen megtartott nyomozati cselekmények befejeztével a panaszos édesanyja szintén beszállításra került a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra. A felügyelete alatt bekísérésre került a panaszos is, mivel a felügyelete máshogy nem volt megoldható. A panaszos édesanyja a gyermekkorúra tekintettel és annak felügyelete miatt a kapitányság épületében fizikálisán nem került elhelyezésre előállító helyiségben, a gyermekkorú miatt az előállító szintjére sem kerültek, hanem a kapitányság I. emeletén oldották meg az elfogott személy őrzését, figyelembe véve az őrzésbiztonsági szempontokat, valamint azt, hogy lehetőségük legyen leülni és legyen a közelben mosdó szükség esetére.

A panaszos édesanyjával szembeni nyomozati cselekmények csak kiskorú gyermekének (a panaszosnak) az említett gyermekotthonba történő átszállítását követően lettek lefolytatva a

gyermek érdekében, az átszállítást a gyermek elhelyezésének ügyintézése előzte meg.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyi szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (1) bekezdése szerint előállító egységben - az idegenrendészeti eljárás lefolytatása céljából előállított kiskorú személy kivételével - tizennégy éven aluli kiskorú személy nem helyezhető el. Ha az előállítás ideje alatt megállapítást nyer az, hogy az előállított személy kísérő nélküli kiskorú, az előállítást fogantató rendőri szerv haladéktalanul gondoskodik gyermekvédelmi intézményben történő elhelyezéséről.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos 9 éves gyermeke az előállítás fogantatásakor a lakásban tartózkodott, az intézkedés alá vont édesanyja úgy nyilatkozott, hogy a gyermeknek nincs olyan helyben tartózkodó vagy rövid időn belül elérhető hozzátartozója, aki gondoskodni tudna a gyermek felügyeletéről. Tekintettel erre a tényre a gyermek kapitányságra történő beszállításáról és a gyermekvédelmi intézetbe történő elhelyezéséről döntöttek. A panaszost és édesanyját ezt követően nem az előállító helyiségben helyezték el, hanem egy külön helyiségben, így a kiskorú nem volt felügyelet nélkül, mivel az édesanyja vele tartózkodott.

A Testület megítélése szerint a fenti körülmények mellett (legközelebbi hozzátartozója elő lett állítva, édesapja pedig Miskolcon tartózkodott) a rendőrség nem volt más lehetősége gondoskodni a kiskorú panaszos felügyeletéről, mint a kapitányságra szállítása mellett a gyermekvédelem értesítése a gyermek elhelyezése végett. A Testület megítélése szerint az ilyen jellegű „beszállítás” nem minősül előállításnak, annak egyetlen célja a gyermekvédelmi szakszolgálat megérkezéséig a gyermek felügyeletének biztosítása. A Testület megítélése szerint a rendőrség körültekintően járt el akkor, amikor a szakszolgálat megérkezéséig a gyermeket és édesanyját az előállító helyiségen kívüli helyiségben helyezte el.

A Szolgálati Szabályzat előírása értelemszerűen nem azt írja elő, hogy magának a rendőrségnek kell a gyermekvédelmi intézménybe szállítania gyermeket (miként a biztonsági intézkedés esetében is a mentő értesítése a rendőrség elsődleges feladata, nem a sérült személy fizikai beszállítása), hiszen a szakszolgálat tudja megmondani, hogy mely intézmény alkalmas a gyermek befogadására. A gyermekvédelem esetleges késedelme pedig olyan a rendőrségen kívül álló körülmény, amely a rendőrség terhére nem róható. Amennyiben a rendőrség haladéktalanul értesítette a gyermekvédelmet, úgy eleget tett törvényi kötelezettségének.

Az a körülmény, hogy a panaszost a gyermekvédelmi intézményből mikor engedték el szintén a rendőrségen kívüli körülmény, így az ezzel kapcsolatos esetleges szabálytalanságok szintén nem róhatóak a rendőrség terhére.

A fentiek alapján a rendőrség jogszerűen járt el a gyermek elhelyezése érdekében, így a Testület meglátása szerint a fenti cselekmények miatt nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

2) A jogi képviselő sérelmezte, hogy a panaszos nem kapott ételmet a kapitányságon tartózkodása alatt.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (11) bekezdése szerint a személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően az intézkedést foganatosító rendőri szerv gondoskodik a fogvatartott személy étellel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. Ha a rendkívüli őr nem rendelkezik az étel kiosztásához szükséges ételkészítési alapismereti vizsgával és érvényes egészségügyi könyvvel, akkor az ételkészítését nem végezheti. Ilyen esetben a fogvatartottat előrecsomagolt étellel és az annak elfogyasztásához szükséges egyszer használatos evőeszközökkel kell ellátni.

A rendőrség tájékoztatása szerint panaszos édesanyja 22 órakor került előállításra, a 22 óra 30 perckor adták át a szolgálat irányító parancsnokságnak, a panaszos édesanyjának kihallgatására a gyermek elhelyezését követően 4 óra 7 perckor került sor. A panaszos édesanyját 3 órakor nyilatkoztatták az étellemezési igényéről, amelyet át is vett.

A fentiekben a Testület már megállapította, hogy a panaszos nem volt előállítva, így az ő vonatkozásában a rendőrségnek nincs étellemezési kötelezettsége. A Testület álláspontja szerint ugyanakkor az Rtv. 2. § általános jogvédelmi kötelezettsége alapján a rendőrség ilyenkor biztosíthatta volna a gyermek étellemezését, amennyiben az erre vonatkozó igényét a gyermek vagy az édesanyja jelzi. Ilyen jelzésről sem az iratok, sem a panasz nem számol be, tovább az intézkedés éjszakai óráiban normál esetben sem valószínű, hogy a gyermek étkezni szokott volna, minderre tekintettel a Testület nem állapított meg mulasztást a rendőrség oldalán a gyermek étellemezésének elmaradása miatt.

A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a fentiek miatt.

3) A panaszos jogi képviselője sérelmezte, hogy a rendőrség nem nyújtott tájékoztatást a 9 éves panaszosnak az eljárás további menetéről, illetve nem közölték, hogy melyik intézetbe viszik a gyermeket.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A rendőri iratok szerint a panaszossal együtt tartózkodó édesanyját tájékoztatták a jogairól, az előállítása várható tartamáról, és arról a tényről, hogy a gyermeket melyik gyermekvédelmi intézetben fogják elhelyezni, amennyiben nincs olyan hozzátartozója, aki biztosítani tudna a gyermek gondozását és felügyeletét.

A fentiekben a Testület már kifejtette, hogy a gyermek nem volt előállítva, így az ő részére nem kellett az előállított személy jogait és kötelezettségeire vonatkozó tájékoztatást megadni. A panaszossal egy légtérben tartózkodó édesanyját pedig tájékoztatta a rendőrség a gyermek sorsáról, így az édesanyjának lehetősége volt a gyermeket felvilágosítsa a várható történésekről a gyermek fejlettségnek megfelelő szinten.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrséget a gyermek várható sorsára vonatkozó tájékoztatás terén mulasztás nem terheli, amiatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

IV.

A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga, illetve az élelmezés elmaradása miatt nem sérült az emberi méltósághoz való joga, továbbá a tájékoztatás hiányára vonatkozó panasz kapcsán a Testület arra jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2019. október 29.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag